

De werkende

stad in 10 punten

VAN DE TOEKOMST

HAN VERSCHURE [PROFESSOR EMERITUS, DEPARTEMENT ASRO, KU LEUVEN]

Productie, produceren betekent volgens het boekje het toevoegen van waarde. Dat kan economische waarde zijn, maar ook emotionele, ecologische, maatschappelijke of culturele waarde. De economische waarde stuurt en domineert vandaag onze samenleving. Maar de andere toegevoegde waarden blijken voor de toekomst van onze steden met de dag belangrijker te worden. Met een andere focus op productiviteit in de samenleving wordt de discussie over de toekomstige productieve stad hier in tien argumenten aangescherpt. En tussendoor vindt u een aantal citaten uit publicaties die de moeite waard zijn.

Om te beginnen: een definitie

Een productieve stad is een geheel van menselijk streven en handelen dat geconcentreerd is in plaats en tijd, maar ook gebaseerd op ervaringen die over generaties heen werden verrijkt door creativiteit, emoties, ge- of misbruikte grondstoffen, ondernemingsactiviteiten, arbeidsinspanningen, vergaard of vergooid kapitaal, uitwisselingen, de organisatie van ruimten, het bouwen of slopen van gebouwen, enzovoort. En al het voorgaande kan evengoed formeel in kaart zijn gebracht, op een informele manier geïnitieerd, of gedagdreamd.

1 produceren voor kwalitatief leven

Voor veel 'professionals' en beleidsmakers is 'de productieve stad' niet meer dan de verzamelde aspecten van een stad die voor productie en inkomsten zorgen. Dat is een erg enge interpretatie, die onze maatschappij herleidt tot een samenspel van producenten en consumenten in een neo-liberale markteconomie. Een productieve stad staat nochtans voor veel meer dan kan worden uitgedrukt in euro's of dollars, haar som is veel meer dan de berekening van Bruto Nationaal/Stedelijk Product of Per Capita inkomen.

2 wij maken de productieve stad

De productieve stad kenmerkt zich enerzijds door de formeel georganiseerde menselijke structuren en artefacten – bedrijven, instituten, markten, gebouwde omgevingen, straten, rivieren, wouden en parken. Anderzijds interageert hij/zij evengoed met min of meer georganiseerde of toevallige medeburgers, via informele, dagelijkse activiteiten. Daar komt een brede waaier van aspiraties en gevoelens (zoals liefde en haat), overtuigingen en attitudes, reële of virtuele communicatie, aan te pas. Al deze interacties – formele en informele – komen samen in het 'theater van het leven'. Zoals Tine Hens betoogt in haar boek *Het klein verzet* (EPO, 2015): met name in tijden van economische crisis (vaak veroorzaakt door al te hebzuchtige grootschalige formele economieën) is het de kleine, alternatieve bedrijvigheid van doodgewone mensen die kan leiden tot een nieuwe interpretatie van wat economie zou moeten/kunnen zijn.

New York, 2012:
aan het werk
in een café in
Greenwich Village

©Reporters